

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F6ica una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 40 doidieceri, or 3 galbini mon. sunst6ria. Se prenumera la postela c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 39.

Brasiovu, 22. Malu 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Congresulu seu conferinti'a nationala.

Siedinti'a IV dupa stenografia.

(Capetu din Nr. 38.)

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Asiá ac6st'a e in scurtu lucrulu comitetulu permanentu. Acuma vine intrebarea, ca adunarea de astadi poftesce cá se remana totu comitetulu acest'a s6u ba? (Voci: Se remana! dar' se se intreg6sca!) Asiá dara se remana! — Presidiulu de multeori vrendu se tiena siedintia de comitetu, membrii n'au fostu aci, si nepotendu fi amendoi presiedintii la olalta, mai nainte amu tienutu siedinti'a de comitetu la Sabii, si apoi 2 s6u 3 membrii de aci s'au tramisu si la Blasiu, candu au fostu obiecte de desbatere mai importante, precumu aa fostu de e. obiectulu tramiteri unei deputatiuni natiunale la Vien'a in a. 1861.

In privint'a ac6st'a Dloru! ve propunu, cá comitetulu se remana.

D. Gaitanu. Nu se priimesce! dara ve rogu Domniloru! se ganditi, nu aru fi consultu a face o schimbare in privinti'a drepturilor presidiale, cá Presidiulu se nu vina in totu momentulu in perplesitate. — Dupa parerea mea aru fi consultu, cá se se dea o imputernicire Archiereiloru, ca in casuri de lipsa se póta ei substitui pre membrii absentii (Voci: Fórt6 bine!).

D. Presiedinte Episcopulu Siagun'a. Candu au fostu o lipsa mare, unu obiectu momentosu, eu de aci din Sabiiu nu am facutu nimicu fara scirea Esc. Sale, am tramisu membrii, cá se continue siedinti'a si acolo; si asiá si pe venitoriu vomu face, pentruca déca se svadescu popii romanesci intre sine, Episcopii nu se svadescu. (Strigari: Bravo!) — Asiá Domniloru! eu gandescu, ca mai bine va fi, cá Presiedintii pe venitoriu se póta substitui membrii absentii! —

D. Harsianu. Eu asiu fi de parere, cá se se intreg6sca comitetulu si se se stator6sca numerulu membriloru, cari potu se face concluse.

D. Alduleanu. Aici s'au propusu, cá Presiedintii se aiba dreptu de a substitui pre membri absentii, dupa propriasi alegere. Eu asiu fi de parere, ca de vreme ce conferinti'a imputernicesce pre comitetu, atunci in casuri de lipsa dela imputernicitulu comitetu se aterne pre cine aru vré, prin cine aru vré se fia substituiti, si asiá propunu, se aiba comitetulu dreptu, de a substitui insusi pre membrii absentii prin maiortate de voturi; de membrii impedecati de a luá parte la siedintia se potu privi numai aceia, cari chiamati „ad personam“ pe diu'a sesiunei nu s'aru presentá.

D. Branu de Lemény. Esc. V6stre si multu onorata adunare! In privinti'a reintregiri comitetulu permanentu sáu in privinti'a acelei impregiurari, ca substituirea se se incrédia presidiulu, asiu fi de parere, cá amend6ua acestea se se intrupeze, de órece impregiurarile s'au schimbatu fórt6 multu, fiindca dupa cumu se vede din reportulu fostulu comitetu, multi dintre membrii fosti sunt departe si nu mai potu luá parte la siedintie, si póte altii, cari au potutu n'au vrutu. Eu dara credu, ca mai anteu se se intreg6sca inca astadi comitetulu si dupa acea se se dea Dloru Presiedinti dreptulu ca se substitu6sca pre unulu s6u pre altulu, care e absentu, prin barbati din Sabiiu ori din

giurulu Sabiiulu. — In contra parerei D. Alduleanu n'asiu avé nimicu, dara nu e practica; pentruca déca presidiulu pe adi in doua septemani aru conchiamá comitetulu, atunci membrii adunati aru trebui se mai astepte celu puçinu inca o septemana, pana aru veni aceia, pre cari i-au alesu densii de substituti. —

D. Alduleanu. Eu am diisu, ca membrii comitetulu au dreptu se ia parte la siedintie, inse déca unii dintre chiamati n'au venitu, atunci cei de façia nefiindu in stare se face conclusu au dreptu se chiamo substituti, ac6st'a pentru acea, ca e garantia mai multa.

D. Pres. metr. Siulutiu. Asiá sciu, ca la adunarea d'antaiu din Jan. 1861 s'au otaritu, ca loculu siedintieloru se fia in Sibiiu. Eu propunu dara, cá pentru inlesnirea atatu a Presiedintiloru, catu si a unoru cari sunt mai departe de Sabiiu, aru fi bine, cá odata se se tiena siedinti'a in Sabiiu si atunci vomu veni la olalta; de alta parte asiu vedé bucuros si pre Esc. S'a la Blasiu, dupa cumu vinu si eu bucuros la Sabiiu. (Asiá e! Se trai6sca!)

D. Muresianu. Ceea ce amu vrutu se diçu si eu asupr'a intregiri comitetulu, le-au diisu D. Alduleanu; numai atat'a vréu se observezu, cá déca domnii din comitetu nu voru poté veni in pers6na, se-si póta tramite suplinitori. (Nu se póte!)

D. Domzsa. Eu socotescu, ca se fia membriloru comitetulu iertatu, cá dupa deslucirea obiectulu in scrisu din partea Presidiulu, se-si póta deferá si ei opiniunea loru in scrisu.

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Numai membrii presenti au dreptulu de a votá. (O voce: Absentes carent voto!)

D. Balomiri. Me rogu Domniloru, eu socotescu, ca o cauza natiunala e cu multu mai ponder6sa, decatu se se póta increde unui'a s6u altui'a; deaceea eu sprijinescu pre D. Alduleanu, cá adeca numai comitetulu se fia in stare a se suplini pe sine.

D. Puscariu. Dloru! Eu socotescu, ca mai antaiu trebuie se se decida intrebarea, ca cati membrii trebuie se fia de façia, cá comitetulu se póta fi capace de a aduce conclusu. Eu cugetu, ca ar fi destulu numerulu de 12 s'au membrii adeverati s6u substituti esiti din comitetu.

D. Branu de Lemény. Mai anteu trebuie se scimu numerulu totalu.

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Se fia 18. Ei, Dloru! cá se vina 18 se intempla la 20 ani odata; dar candu aru veni 12, dann bin ich zufrieden. (Ilaritate.)

D. Puscariu. Eu socotescu, ca cu substituti cu totu se fia 12.

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Asiá dara aceia, ce au fostu mai nainte, se remana; (suntemu toti in viétia?) dara fiindu-ca D. cons. Lazaru, dupa cumu spune D. Macelariu, au resignatu inca de atunci, de candu s'au alesu de adunarea din 1861 (ce inse nu s'au bagatu séma); propunu asiá dara pre D. vice-presiedinte Popu (Se trai6sca!) Acumu mai sunt ceva banisiori aci...

D. Pres. metr. Siulutiu. Me rogu de onorata adunare, cá semi concéda, cá candu nu voiu poté veni eu la siedinti'a comitetulu, se me suplin6sca D. vice-pres. Popu (Se priimesce.) (Cu se trai6sca! R. G. T.)

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Si in presidiu se Te

suplinésca? (Esc. S'a metr.: Si si!) Asiá dara ce se facemu cu banii, cari au mai remasu la comitetu? Sunt preste 500 de fiorini.

Resignatiunile DDLoru Baritiu, Fetti, Moldovanu (cons. aul.), ce se ceru din parte-le, se respingu cu: Nu se priimesce! Se traiésca! Cestu din urma propune in loculu seu pre D. cons. Manu, care la propunerea Esc. Sale Eppului nu cá substitutu alu D. consiliar. Moldovanu, ci cá alu 19. membru se priimesce.

Apoi D. Pres. Eppulu Siagun'a. Me rogu de on. adunare, cá se dá voia, cá la casuri necesarii se potu substitui pre membrii absentii prin altii, precumu d. e. D. capitanu supr. Branu, care inca e aprópe, apoi si D. protopopu Rusu, care e aci in locu; D. v.-pres. Popu; D. Protosinghelu, care e totu in Sabii; D. senatoru Rosca.

D. protopopu Hanea. Mie mi se face o nedreptate mare, ca in anulu trecut am fostu si eu chiamatu cate odata, acumu nu sciu, cu ce dreptu sunt lasatu afara. (Ilaritate.)

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Acum'a se priimesce! (Se traiésca!)

D. Pres. metr. Siulutiu mai propune din partesi pre D. adm. com Buteanu. D. Pres. Eppulu Siagun'a pre D. v.-capitanu Codrulu Dragusianulu, si o voce pe D. senatoru Balomiri; toti se priimescu.

D. Pres. Eppulu Siagun'a propune a se acoperi cu banii remasi spelele adunarei; D. Pres. metr. Siulutiu mai promite 100 fl. (Se traiésca!)

(Preotulu Hosszu din M. - Osiorheiu, nefindu membru, dupa-ce de mai multe ori i se refusase din partea P. metr. votulu de a vorbi, redica bastonulu si striga, ca loru (?) li se face nedreptate. (Indignatiune generala.)

D. Baritiu propune a se decide in privinti'a subscrierei protocolului, precumu si a publicarei stenogramelor, si e de parere, cá tóte se se publice impreuna cu hartiele mai momentóse din cei doi ani din urma.

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Tóte se se publice catu mai curendu, afara de adresa; tiparirea protocolului si a stenografielor se se concredia comitetului.

D. Branu de Lemény N'aru fi destulu se se tiparésca dñuariulu, ear' protocolulu nu, cá se nu vina unu lucru de dóua ori?

D. Baritiu. (?) Protocolulu trebue se se tiparésca; aculese lui in dñuariu firesce numai se voru aminti la loculu seu.

D. dir. Muresianu trage atentiunea adunarei asupr'a protocolului adunarei din 1861, care sta in Brasiovu intr'o lada nevendutu.

D. Popu cere pentru sine 20 esempläre. (Se traiésca!)

D. Pres. Eppulu Siagun'a. De aceste lucruri se va ingriji comitetulu permanentu. Noi avem lipsa de a hotari tempulu, candu se astérna deputatiunea Mai. Sale adres'a si pe candu se fimu in Vien'a. Eu am aflu cu cale, cá de sambata intr'o septemana se ne aflamu cu totii „beim weissen Ross in der Leopoldstadt,“ unu otelu fórt frumosu. (Se priimesce.) In urma se multiamimu Esc. Sale Dlui metropolitu, care pentru acoperirea speselor facute au binevoitu a dá 100 fl. v. a. (Esc. S'a metr. Eu mi-am tienutu-o acést'a de santa datoria. Strigari: Bravo! Se traiésca!) Eu credu, ca si alti membri nu se voru aflá impoverati, déca pe lenga cei 95 voru mai dá inca fiacare cate 5 fl. v. a., cá se fia sut'a deplinu. — Si asiá suntemu gat'a! Se ne întórcemu in fine cu frunte serina la atotupertniculu si se'lu rogamu, cá acelasi in convingerile nóstre cele morale si patriotice se ne sustiena prin darulu seu, cá astufelu se inaintamu trebile nóstre nationale spre mai deseversit'a desvoltare a loru si spre ajungerea scopului celui mare, cá se fia intre natiunile Transilvaniei o cugutare, o viétia tignita pentru bogati si seraci, pentru tineri si betrani. Se dea atotupertniculu, cá rogatiunea acést'a se se primésca din partea tatalui nostru, carele este in ceruri! (Se traiésca!)

D. Pres. metr. Siulutiu. Domniloru! Candu am vediutu adunarea acést'a nationala si candu am vediutu, ca cu catu zelu s'au adunatu cu totii, neesousandu-se nici unulu cu greutatile speselor, eu fórt tare m'am bucuratu si me bucuru, vediendu ca toti au fostu condusi de nisce convingeri, de o putere morala. La ce amu ajunsu noi, n'amu ajunsu prin sila, ci prin putere morala. Domniloru! Pana-ce spiritulu concordialu alu fratiatati celei adeverate-lu voru pastrá in sufletu medularii natiunei nóstre, se sciti, ca nici o tempestare nu e in stare se oprésca inaintarea si fericirea natiunei nóstre. Noi unu scopu santu avem; numai dragoste fratiésca pofitimu dela natiunile conlocuitoare. Se le întindemu mau'a si se le dícemu, ca precumu au datu strabunii nostri man'a la

Esculeu cu confratii nostri, priimindu-i in tóte drepturile civile si politice, asiá dorimu si noi, cá densii inca se ne intinda man'a cea fratiésca. Ca nici o natiune se nu-si presupuna, ca ea singura, fara de celelalte natiuni conlocuitoare, póte ferici patri'a. Fericirea patriei credu, ca sta numai in conlucrarea comuna, in concordia si fratietatea tuturor natiunilor din patria; si apoi atunci nu ne vomu rusiná nici inaintea cerului, nici a pamentului. De vomu pazi Domniloru! cate amu dñsu, atuncea credu ca vomu ajunge ceea-ce cautamu. Eu numai atat'a potu, se redicu manile catra ceru si se me rogu, cá acelasi se binevoiesca a imparti binecuvantarea s'a preste toti fii patriei nóstre, si se dñcu, ca pre acei fii ai natiunei nóstre, cari sunt radiele ei si lucra pentru inaintarea binelui natiunei nóstre, se-i tiena Dumnedieu la multi ani. (Se traiésca!)

D. vice-pres. gubern. Popu. Escelentiele Vóstre! Si onorata adunare! Raru, ba dóra nici odata nu s'au tienutu o adunare asiá de numerosa cu atat'a demnitate si ordine, precumu s'au tienutu adunarea de astadi. Acést'a merita lauda din partea mea pentru portarea ei cea démna, cu tóte ca cei mai multi dintre noi n'au trecut preste treptele parlamentarie. — Laud'a cea d'antaiu inse se cuvine Escelentieloru Vóstre, cari cu atat'a rabadare si intieptiune V'ati portatu catra vorbitorii acestei adunarei. Priimiti dar' Escelentiele Vóstre! cea mai cordiala si mai sincera a nóstra multiamita! Urandu ve totudeodata dela atotupertintele, cá se ve dea puterea sufletésca si trupésca, cá precumu pana acumu, asiá si de aci inainte se poteti lucrá spre binele si fericirea natiunei nóstre, a patriei comune si spre intarirea tronului. (Se traiésca! lungu)

D. protopopu Hanea. Domniloru! A patr'a óra este acumu, decandu suntemu noi asiá de norocosi a fi adunati la olalta; inse cugetu, ca nici un'a din aceste adunari n'au fostu asiá de odichnita (?) si ca de nici un'a nu ne potemu bucurá cá de cea de astadi. Se ne întórcemu numai atentiunea la impregiurarile nóstre si se intrebamu, ca cine au fostu si pe cine amu vediutu noi pana acumu cá inaintemergatorii natiunei nóstre?

Acestia Dloru! au fostu din statulu besericescu, din statulu preotimei: din statulu civile noi pana acumu n'amu avut barbati de statu pe la deregatorii, cáci amu fostu eschisi din tóte drepturile.

Acumu cu bucuri'a cea mai mare vedemu aci de fačia o mare parte nu numai din statulu preotiescu, dar' si din statulu civilu. Aci vedemu pre Illustr. S'a D. vice-presiedinte gubernialu Popu, pe unu consiliariu de curte D. Moldovanu, vedemu atatia consiliari de gubernu, comiti si capitani supremi, pe unu jude regescu, asesori la tabla regia, vice-capitani si judi primari s. a. s. a. Asiá eu le urezu din anima, cá Dumnedieu se-i tiena la multi ani, si numerulu loru se sporésca (Bravo! Se traiésca!) Dloru! Se ne întórcemu si catra acela (aretandu spre portietulu Mai. Sale), dela care amu priimitu darulu acest'a; — acest'a este Mai. S'a gloriosulu nostru imperatu Franciscu Josifu I., pre care Dumnedieu se lu tiena intru multi ani! — Cu aclamatiuni entusiastice: Se traiésca Mai. S'a! se incheia siedintia a patr'a si cu ea congressulu nationalu din 8/20—11/23. Aprile 1863.

Unde se afla romanii ardeleni dela diplom'a din 20. Oct. 1860 incoce?

(Urmare din Nru 38.)

Dupa re'nfiintiarea cancelariei de curte sub conducerea Esc. Sale baronului Franciscu Kemény in locu de linistire s'a latitu in tóta romanimea o ingrijire generala, fara inse cá ómenii se'si póta da sam'a curatu despre tóte acelea cause de neodichna, care turburá inimile loru. Unii voia a sci, ca acea ingrijare ar purcede din total'a ne'ncredere in persón'a Dlui cancelariu si in ale lui simtieminte dusmanóse asupra romanilor; altii din contra erá de aceea opiniune, cumca persón'a Dlui Kemény ar insuflá ingrijare numai incatu batranetiele nu iar fi mai pastratu atata putere de viétia, pentrucá se póta conduce nai'a ardelená cu mana tare si cu bratiu inaltu nesuferindu ai cadé gubernacolulu in manile partitei celei mai determinate antiaustriace, carea tientá de a rupe tíer'a cu orice pretiu de catra Austri'a si a o incorporá cu orice pretiu la Ungari'a, cá statu suveranu. Credu, ca unii din cititorii nostri isi voru aduce aminte de acelu cerculariu anonim, carele intre anii 1860 si 61 se ivise pe la mai multe locuri in Ardealu, scrisu in limb'a latinésca, nu inse clasica, ci camu in stilulu ungaro-ardelenescu dicasterialu. Sciti, cá prin acelasi romaniloru li se spunea verde, cumuca asupra loru apasa

cea mai cumplita ura impreunata cu celu mai profundu dispretiu, unu dispretiu camu analogu celui dintre anii 1854—1859 din periodulu absolutismului, candu romanii in un ele cercuri era onorati cu delicat'a titula de „Mistvolk“. Acea scrisdr: misterioasa coprindea intre altele multe si urmatoarele: „Infernissimus hostis noster, . . . cujus politicam resurrectionem nemo supponere ausus erat, res transilvanicas solus . . . et unicus, in intima tamen cum revolutionariis Hungariae cointelligentia et proponit et dirimit, omnia ad statum de 1847 reducendo; Valachos vero, veluti absolutos communistas et ad comburendas curias et laniandos nobiles pronos et paratos Hora et Kloschka non sine fructu denigrat. Pari successu cointelligentiam istorum cum Moldo-Valachis finxit; et dum eos una vice inimicos Hungarorum infensissimos depraedicat, alias, uno tamen ore, eos socios Hungarorum Klapka, Türr et Kossuth male consultis istis Germanis prope solium stantibus denunciatur; conventiculis per ipsum celebratis nullus Valachus (nec Saxo) unquam accitur. Unice aliquot Hungaro-Siculi, per V . . . huc vocati furore inde ab anno 1848—49 in animis recluso in nos saeviunt, extrema quaeque in szemtelen hunczfut oláh fajta tentaturi etc. etc. etc. —

Intre acestu felu de constelatiuni s'a tînutu in Ianuariu 1861 conferinti'a romanésca, in Februariu conferinti'a regnicolara; intre asemenea impregiurari au esitu pe la Aprile organele sistemei absolutistice, de care, de si aceeași avuse si multe insusiri bune, romaniloru inca li se urise din sufletu mai vertosu pentru natur'a ei cea strinsu politienésca in veci prepuitoare, in veci insuflatore de frica, au intratu inse gubernulu celu nou, care earasi nu avea nici o calitate cu carea se ne póta insufflá cea mai puçina incredere

Intr'aceea valurile in Ungari'a se naltia totu mai susu, care apoi lovia si sgudia pana in fundulu secuimii din Ardealu, fara cá deocamdata se se ivésca de undeva vreunu bratiu poterosu, carele se aiba curagiulu de ale intimpiná cu unu: Quos ego! —

Spre a complini confuziunea se aratara dintr'odata pe deasupra vietii politice insgomotate cateva lucruri, care acum tiai afundu in vietii a privata a locuitoriloru si a familiiloru. Intre acestea noi numeramu: lapaderea in comitate chiaru si a instructiuniloru Keményiane; introducerea in fapta a legiloru ungurenesei din 1848; reinfintiarea Saxenlandului intocma dupa Regulative fara nici o respectare a romaniloru si fara a restaurá mai anteu reprezentatiunile si derogatoriile comunale; formul'a cea fórte critica a juramentului pentru functionarii municipali in comitate, denegarea pe façia a contributiuniloru de tota plas'a; denegarea recrutiloru; inceputulu prigonirii unoru preoti romanesi prin unii capi ai comitatelor. Totu atatea momente fatale pentru locuitorii nu numai romani, ci si unguri.

Unde erai acum comitetule, pentru cá in acestu chaosu alu evenimentelor se scoti poporulu unu falinariu conducatoru p'intre acea furtuna intunecósa! Si cu tóte acestea timpulu sosise acum, intru carele poporulu fara celu mai invederatu periculu alu seu si alu patriei nu mai potea fi lasatu in nesciintia si intunecime asupra celor ce se intemplá cu elu si cu patri'a. Inse cine era se indeplinésca acésta datorintia patriotica? Diurnalistic'a? Acésta nu strabate la poporu, pentrucá acelasu nu citește; preste acésta pusetiunea diurnalisticiei era precumu se dice, de joi pana mai apoi. . . Adunările? Acelea nu era legalisate, nici chiaru suferite, din cauza, ca pana astadi inca nici libertatea de a vorbi nici de a te aduná in a faceri publice nu este recunoscuta, statorita si garantata prin nici o lege fundamentala, ci acestea libertati publice la noi depindu numai dela bun'a placere a regimului.

Intre acestea gubernulu si cancelari'a se incerca indirecte (intru intielesulu unoru decrete din a. 1792?) a face respundietori pe archipastorii bisericesci pentru orice s'ar intempla intre romanii ardeleni (buna óra cá la bulgari, séu cá la maronitii din Libanu). De aici iti poti esplicá si cerculariulu din . . . 1861 alu metropolitulu unitu si mai multe corespondentie neplacute ale acestuia si ale episcopului neunitu cu gubernulu. Earu cele ce s'au mai intemplatu in acelasu timpulu vei poté culege si din urmatori'a:

„Pro memoria. In mediulocu evenimentelor, cari se desfasura pe di inaintea nóstra, Esc. S'a D. Eppu Andreiu Barone de Siagun'a, totuodata cá unulu din Presiedintii comisiunei nationale permanente denumite in Ianuariu a. c. observandu mai din nainte, cumuca natur'a impregiurari loru de façia cere neaparatu o mai deaprópe cointielegere a barbatiloru, la carii natiunea romana le dede increderea s'a, aflá cu cale a conchiamá in pregiurulu seu inca-i pe acei'a,

carii se afla cu locuinti'a in Sibiu si in tînutulu aceluia si anume pe DD.: Jacobu Bologna, cons. de apelat., Elia Mace-lariu, cons. la trib. de tíera, Pavelu Vasiciu, cons. de scóle, Petru Manu, cons. de finantia, proprietariu de crucea pentru merite cu corona, Joane Hanea, protopresbiteru gr.-resariteanu, Nic. Popea, protopresbiteru si protosinghelu, Antonie Vestemeanu, decoratu cu crucea pentru merite cu corona, parochu gr.-cat. in Sibiu, Andreiu Muresianu, c. r. concipistu, Nic. Barbu, actuariu de pretura, Joane Pinciu, not. comunalu in Resinariu, éra dela Brasiovu D. Georgiu Baritiu. —

Adunanduse acesti barbati pe diu'a din 28/16. Maiu a. c. pe la 9 óre deminéti'a in resiedinti'a episcopésca, Esc. S'a D. Eppu deschise consultatiunea prin unu cuventu, alu carui intielesu esentiale este, cumuca: dupa ce membrii comisiunei permanente se afla tare imprastiatu, incatu e cu nepotintia de ai aduná pe toti, séu inca-i pe partea mai mare de odata la unu locu, asiá se intielege, ca acestei consultatiuni nu-i se póte da caracteru de siedintia formalá, prin urmare, ca asupra discusiuniloru decurgatórie inca nu se póte luá protocolu, ci sunt a se face numai nesce insemnari, pentru tînerea de minte, pentru cá se se póta tîné firulu discusiunei; mai incolo:

Esc. S'a binevoi a incunosciintia pre cei adunati despre calatori'a s'a la Clusiu si la Blasiu, cumu si despre placutulu resultatu alu cointielegerei avute cu Esc. S'a D. metr. Ales. St. Siulutiu, asupra unoru cestiuni vitale, privitorie la natiunea nóstra romana; totu ce a superatu inse pe Esc. S'a D. Eppu in atins'a calatoria a fostu improvisarea dela Blasiu din 15/3. Maiu a. c., care acésta nu pentru ca serbarea aniversarei dela 1848 ar fi fostu unu ce in sine reu, ci numai pentru modalitatea cu care se puse in scena, si anume pentru ca neci chiaru Esc. S'a D. Metropolitu gr.-cat. ci neci Esc. S'a D. Eppu gr.-res. cá Presiedinti, nu au fostu preinsciintiatu despre acésta; in legaminte apoi cu acestea Esc. S'a si descopere dorinti'a, cá barbatii natiunei de aci incolo se-si puna tóta silinti'a intr'acolo, incatu ori-ce se face spre naintarea si fericita deslegare a causei nationale, se se faca pe catu numai se póte, in strinsa cointielegere si cu scirea celoru competinti, pentru cá nu cumuva unii din necunosceria impregiurari loru se strice in celea ce póte altii pe airea au facutu bine, precumu s'a intemplatu ici colo cu ocasiunea restaurarei autoritatiloru administrative si judecatoresci prin tíera, mai vertosu ca pe alocurea s'au aflu si unii, de-si din mare norocire, prea puçini renegati, carii au lucratu tocma in contra interesului nationalu romanescu. (Va urma.)

Brasiovu, 2. Juniu n. Esc. S'a D. episcopu r.-cat. Dr. Ludovicu Haynald reveni sambata aici. Intimpinarea Esc. Sale din partea credintiosiloru sei cu calareti si cu multe carete inca in Codlea dovedi, ca si turm'a si iubesc pe pastoriulu seu, cá acesta pe turma. Dumineca confirmá Esc. S'a mai multi de 300 fii sufletesci, dupa ce tînéu o cuventare prea alésa. La masa redicá Esc. S'a unu toastu pentru Maiestate si pentru indelung'a domnire a augustei case domnitórie, pana candu va mai susta Buceciulu pe temeliile sale. Esc. S'a inca fu intimpinatu din mai multe parti cu toastu. A dóu'a di visitá Esc. S'a institutele scolastice r. cat. si adi deminétia calatori indereptu oatra resiedintia comitatu de fidelii sei si orarile loru.

3 Juniu. Timpulu in acestu tînutu ambla fórte priintiosu pentru semenaturi. Ospeti pentru apele minerale dela Elópatak, Kovászna scl. inca au inceputu a se aratá; numai e prea de doritu, cá pe la acele locuri de cura se se sustiena ordine multu mai buna decatu s'a tînutu de doi ani incóce; eara anume platile pentru cortele se fia regulate cu totulu altumintrea, pentrucá publiculu se nu devina despoietu de cati toti speculanti marsiavi. —

Asta-nopte (1. pe 2. Juniu) a ninsu pe culmile muntiloru incatu verdeati'a loru apareu prea carunta si mai alba. In Juniu e raritate acestu óspetu si pe aici.

— Adí in 3. Juniu va fi aici o productiune in art'a musiceii precumu nu s'a mai auditu de multu. Dn. Nagy Jakab cunoscutulu patriotu ardelenu si artistu pe fluiuru romanescu, carele cu acestu instrumentu s'a produsu in mai multe capitale europene cu celu mai frumosu succesu si carele astadata s'a reñtorsu aici din calatori'a sa dela St. Petruburg, va dá unu concertu, in alu carui programa voru fi si piese romanesce, eara anume nisce a dagiuri nationale. Observam ca numitulu artistu a delaturatu vechile sale fluiere simple, si a castigatu altele facute din lemnu de cocusu si de merisoru (Buxbaum), din care tonurile esu neasemenatu, mai curate si mai mangaióse; eara apoi s'a determinatu a publicá

si o scara de tonuri pentru fluierul nostru pastorescu, pentruca asiá instrumentulu acesta se se propage si niciodata se nu mai dispara din tierile acestea.

Amu fi de opiniune ca unu concertu s'aru potea dá inca si in sal'a cea marétia a scóleloru romanesci in vreun'a din duminecile urmatóre, pentruca mai tardiu dn. Nagy va trece de aici la Sibiu.

Porniri in Ungari'a. „O. D. P.“ scrie, ca in Ungari'a se afla inca destui, cari in favórea partitei resturnatórie se incéca a incepe intreprinderile loru rupatórie de gutu. Prochiamari si scrieri revolutionari incepu'a a se propaga printre publicu si la cercetarea casei unui croitoriu se aflara serisori si prochiamari, cari nu lasa lucrulu la indoie'la, ca elu are comunicare cu partit'a resturnatória. Türr inca totu se afla in Bucuresci. —

Diétalu de prin comitatele Clusiu si Solnocu. In 27. Maiu se deschise siedint'a comisiunei de comitatu din Clusiu prin noulu admin. Franciscu Boeru. La propunerea gr. Joane Bethlen se propuse Berde Moses, f. comisariu C. in 1848 cá se ié parte la dreptulu seu in comitatu, cu mare aclamatiune. Comisiunea si acumu se dechiarà de necompetenta a se lasá la pertractarea lucrurilor ce competu dietei cu tóta reprobarea emisului gubernialu ce se cetisa; dupa aceea aratà Carl Zeyk, ca pe basea legiloru din 1848 o dieta transilvana deosebita nu e legala, totusi se otarira, ca voru alege deputati la dieta, numai comisiunea se ingrigésca, cá se se aléga de deputati totu individi nedependenti. Unu deputatu romanu 'si cerú a se lua la protocolu dechiararea „ca elu nu privesce diet'a scrisa a Transilvaniei de nelegala“ ceea ce se si facú. De aci se alésera urmatorii membrii la comisiunea centrala de alegere. Nic. Baldi, Moise Banyai, Stef. Brechfeld, Dézsi, G. Elekes, S. Gyarmatv, J. Germanu, J. Hoszu, G. Hincz, N. Kozma, A. Keresztes, J. B. Kemény, A. G. Kornis, L. Leszay, Paul Maczkásy, J. Moga, D. Moga, Ladislau Popp, Franz Soos, S. Elek, Fr. Szabo, actuariu A. Halmagyi.

Toema ne sosesce si din Solnocu unu reportu fórte interesantu, care va urmá in Nr. viitoru

Chronica din afara.

PRINCIPATELE UNITE ROMANE.

Diurnalele din tier'a romanésca „Buciumulu“ si „Romanulu“ ne descriu starea presenta a tierii romanesci cu colori triste si denigratorie, incatu ar' crede cetitoriulu, ca acolo domina cea cea mai mare anarchia si neordine. Si unulu si altulu 'si combatu partitele. „Buciumulu“ pe coalitiunea cea monstruósa a rosiloru cu boerii protipendati, care provóca in publicu nesubordinarea la guvernulu tierii si inca in obiectulu celu mai delicatu, in platirea contributiunei, cu cuventu, ca camer'a n'aru fi resolutu alte impositate decatu pe lunile Januariu si Februariu. Din acésta cauza si príncipele Brancovénu a cadíutu suptu judecata, ear' multi altii, cari nu voira a plati se intempnara cu legea urmaririi si cu esecutiune.

Inversiunarea cresce din dí in dí mai tare, proteste preste proteste se publica in „Romanulu“ in contra mesuriloru gubernului, — eara Domnulu visita tier'a si e priimitu de poporu pretutindenea cu celea mai mari si entusiastice omagiuri reverintia si incredere. — Acumu inse dintr'o publicare a municipalitatii Jasiloru: ca importulu de vinu in Jasi si giuru va fi scutitu de accisu, déca va fi pe séma ostirei pamentene séu straine (!!) dupa inscriusulu inalteloru loru comande, luà ocaziune „Romanulu“ a pre'nfricá lumea si cu amenintiarea unei invasiuni straine. Cine casiuna anarchia in tíera? — Acela se dè seama si de urmarile porniriloru anarchice! — Caus'a mosiiloru monastiriloru inohinate a indracitu atatu pe fanarioti catu si díuarele grecesci si chiaru si cele din Ellada, cari scupa focu si puciósa asupra gubernului romanu, amenintiandu cu anatema pe min. cultului, in contra carui egumenii greci ajutati pe su man'a chiaru de metropolitulu Romaniei (!!!) care fú prinsu cu ocao'a mica, misca tóta pétr'a si facu totufeliulu de proteste. Vai de clerulu romanu, déca are in capulu seu vendiatori intereseloru natiunei lui!!! Sermanu cleru, grecii te au detienutu lantiuitu in intunerecu, si acumu ei sunt, cari 'si batu jocu de tene si te prostitue in lumea larga! „Bizanti“ diurnalu grecu publicà multe infamie aruncate camu si fara cuventu asupra clerului romanu.

Domnulu resosi in Bucuresci din calatoria priimitu fiindu si aici cu distinctiune mai vertosu din partea functionariloru si a militiei. —

G. Türr publica in „Buciumu“, ca n'are intentiune a organisa vreo misicare in Galici'a, pentruca precumu nu recunósce la nici unu polonu dreptulu de a rescula Ungari'a, asiá nu se crede a fi neci elu in dreptu a incepe neci cea mai mica misicare in Galici'a. Intrebarea vine dara, ca ce vré.

Revolutiunea in Poloni'a a pruruptu si in Caminiec-Podolsky si trupele dela Hotin lenga Moldov'a sunt in fugá mare chiamate acolo; se apropia revolutiunea si de Moldavi'a, póte ca si publicarea municipalitatii din Jasi e facuta din vreo presimtire, ca voru ajunge si acolo trupe fugarite. Diplomati'a n'a mai facutu nici unu pasu inainte cu caus'a Poloniei.

ITALIA. Regele deschise sesiunea camerei; multiemesce parlamentulu pentru activitatea de 2 ani, pentruca a aprobatu drepturile natiunei la uniune. „Eu voiu sci, díse regele, a apará drepturile acestea neatinse. Arata condurere pentru mórtea lui Cavour.“ Mai tóte poterile, díce, au recunoscutu regatulu Italiei. In concertulu poteriloru Itali'a va sprijini dreptatea si principiulu libertatitii nationalitatiloru. Constatéza progresulu armatei si alu marinei si díce, ca celea mai ferbinti dorintie ale Italiei sunt, cá se se póta increde cu securitate in poterea propriiloru sale arme. Lauda colucrarea gardei nationale in contra brigantiloru si díce, ca Françi'a a recunoscutu a fi cu scopu o conventiune militara pentru securitatea Italiei, si incheia asiá: „A ne intari pe temeulu statutulu libertatitii prin libertate si a castigá totala nedependintia si unitate, acésta e tient'a vietiei nóstre; spre acésta avemu credintia neclatita; dè ceriulu, cá prin dorintiele mele se se inainteze complementulu ursitei natiunei.“

„Opiniune“ reportéza, ca la malulu Albaniei suptu conducere de oficiri burbonici, tramisi dela Rom'a, se pregatesce o banda spre a trece briganti albanesi la Apuli'a in Itali'a. Guvernulu Italiei au cerufu dela Pórta prinderea conjuratiloru si in Valón'a s'au aflatu la agenti'a austriaca o cantitate de munitiune, care se si confiscà, si trei individi se prinsera. — Ne aducemu aminte, ca deputatulu Peruzzi facuse interpelatiune in senatu in 15. Maiu, dovedindu, ca solidaritatea partitei reactionare europene stà pe picioru bunu cu Rom'a.

Nr. 2/1863 com. centr. aleg.

Publicatiune.

Comisiunea centrala de alegeri, alésa in acésta cetate libera regésca intru intielesulu §§-loru 35 si 36 ai Regulamentulu provisoriu emisu pentru diet'a cea mai de aprópe a Ardealului, avendu de scopu a mânui si conduce trebile alegeriloru intru tóte referintiele loru, pe temeulu §§-iloru 42 si 48 ai numitului Regulamentu, a denumitu pe Comitétulu de trei membrii insarcinatu cu indreptarea listeloru de alegatori si cu priimirea reclamatíuniloru in contra acelorasi, a statoritu totu odata, cá acelu Comitétu se'si incépa lucrurile sale la 1. Juniu a. c. si se le incheie in 3. ale aceleiasi lune pe la 6 óre sér'a.

Aducundusé acésta la cunoscenti'a publica, sunt totuodata provocati toti aceia, carii nu se vedu trecuti in list'a alegatoriloru, si credu cá au dreptu de a luá parte la alegerea deputatiloru carii sunt a se tramite din partea Brasiovului la dieta, precum si aceia, carii potu produce vreo remustratiune intemeiata in contra vreunui din cei trecuti in list'a electorala, cá intru intielesulu regulamentulu dietalu se'si produca respektivele loru reclamatíuni proptite de recerutele dovedi in susu prefiptulu terminu de 3 dile, la subscrisulu Comitétu, care in acele trei dile va tiené ne'ncetatu siedintiele sale in sal'a Magistratului, eara acésta cu atatu mai vertosu, ca dupa trecerea acelu terminu, activitatea Comitétului incéta, eara apoi orice remustratiuni ce s'aru aduce mai tardiu la Comisiunea centrala de alegeri cu scopu de a fi priimitu cineva in listele electorale, pe temeulu §§. 47 et 48 ai regulamentulu dietalu, nu voru mai fi luate in sama.

List'a alegatoriloru este afipta in sal'a Magistratului si fiacare o póte luá spre cercetare inca si in órele de oficiu atatu in espeditur'a Magistratului, catu si in Archiv'a aceluasi. Brasiovu, 23. Maiu 1863. 2—3

Comitétulu de indreptari si reclamatíuni alu comisiunii centrale de alegeri.

In dreptare. In Nr. tr. pag. 151, seri'a 28, col. din drépta, remazere dóue nule afara. Sacelenii platescu pe vite si cate 5—600 fl. contributiune pe anu.